

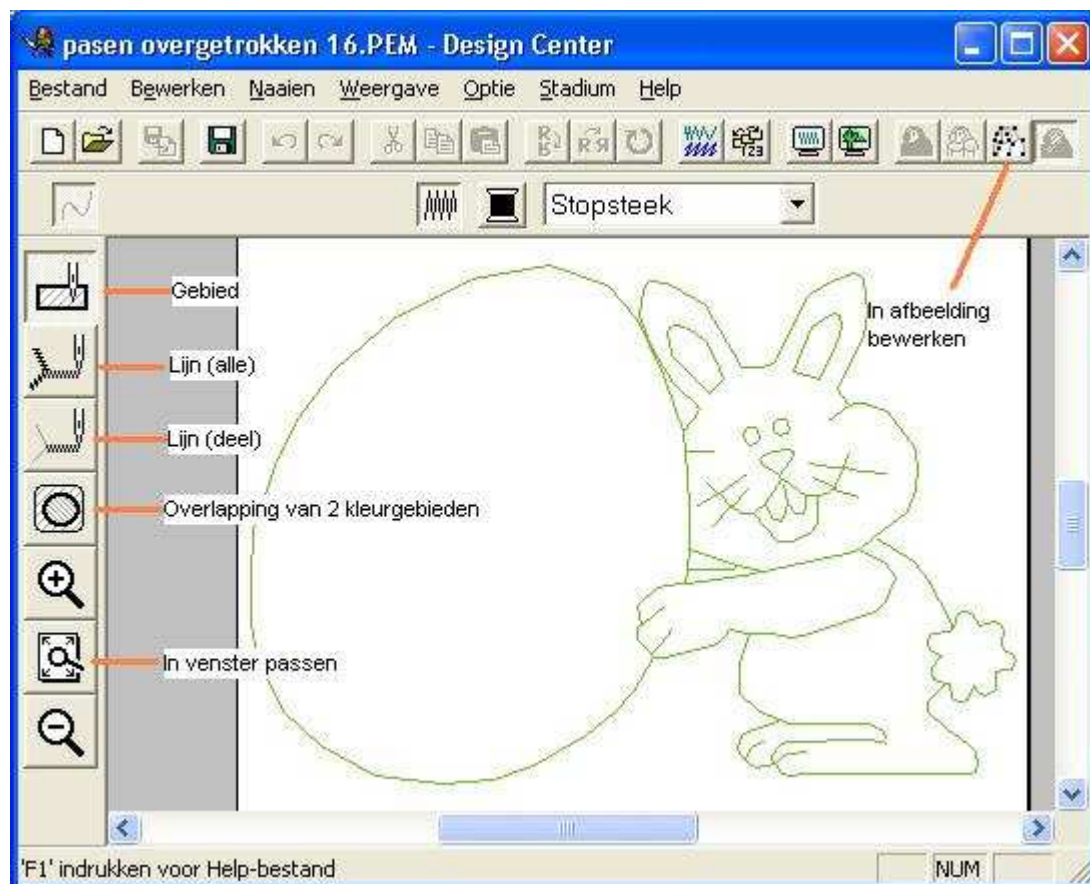
Stadium 4 Design Center

Nu in stadium 3 (In afbeelding bewerken) alle omtreklijnen zijn aangepast kunnen we naar stadium 4 (In naai-instelling) om de borduurvlakken te vullen.

- Klik op de knop In naai-instelling (vierde papegaai)

Het plaatje komt in beeld met de omtreklijn nog in de kleur waarin we het plaatje hebben overgetrokken; dus dat gaan we eerst maar even aanpassen.

Omtreklijn aanpassen

- Klik op de knop Lijn (alle)
- De naai-eigenschappen balk wordt actief
- De muisaanwijzer verandert van vorm
- Door te klikken op het borduurklosje (Lijnkleur) kunt u de kleur van de omtreklijn aanpassen. Het scherm "Draadkleur omtreklijn" zal dan verschijnen, waarin u de gewenste kleur kunt aanklikken.
- In het vak "Naai-type lijn" kunt u indien gewenst de Rijgsteek veranderen in een Zigzagsteek
- U kunt ook nog instellen hoeveel keer de rijgsteek moet worden genaaid of hoe breed de zigzagsteek moet worden door in de menuregel te kiezen voor Naaien keuze Naai-eigenschappen. Met de toetsen CTRL + W kunt u dit scherm ook zichtbaar maken.
- Na het maken van alle keuzes dient u de omtreklijn in de tekening aan te klikken zodat de keuzes worden toegepast.
- Bedenk dat de omtreklijnen (ook de oogjes en het snuitje) precies worden uitgeborduurd in de volgorde zoals u ze heeft aangeklikt. Probeer er daarom bij het aanklikken al rekening mee te houden zodat u zo min mogelijk draden hoeft weg te knippen. (Achteraf kunt u die volgorde nog wel aanpassen met het 123-knopje = Naai-volgorde.)

Met versteviging naaien

Om te voorkomen dat het borduurwerk kan schuiven tijdens het borduren kunt u het naai gebied voorzien van een steek met versteviging.

Er zijn twee mogelijkheden om dat te doen:

1. in Design Center

- Voordeel : Het is een simpele kwestie van de mogelijkheid aanklikken.
Nadeel : Het kan niet in ieder gebied worden gebruikt en het raster verstevigt niet het gehele plaatje in één keer; het wordt per gebied geborduurd.

2. in Layout en Editing

- Voordeel : Het gehele borduurplaatje wordt voorzien van één raster zodat er nog minder verschuivingen kunnen ontstaan.
Nadeel : U dient het raster zelf te tekenen en dat vergt toch wel wat handigheid met de muis.

Het is een kwestie van uitproberen en kijken waar uw voorkeur naar uitgaat.

Versteviging maken in Design Center

- Klik op de knop Gebied naaien
- Klik met de **rechtermuis**knop in het gebied waar u de steek wilt laten borduren (of druk op de toetsen CTRL + W om de naai-eigenschappen te laten zien)
- Plaats een vinkteken in het vakje Met Versteviging
- Klik in het gebied waar u deze steek wilt laten borduren.
- De steek met versteviging gebruikt u alleen onder de wat grotere vlakken en niet onder kleine gebieden zoals ogen, neus etc.

Om te controleren of de steek met versterking ook daadwerkelijk zal worden geborduurd, klikt u op de knop Voorbeeld en eventueel kunt het scherm nog wat uitvergroten. U ziet dan een raster welke onder de gekozen borduursteek wordt geborduurd.

Wilt u weer terug naar de normale weergave, waarin u wijzigingen kunt aanbrengen? Klik dan nog een keer op de knop Voorbeeld of druk op de Esc-toets.

Het kan zijn dat u wel een vinkteken heeft geplaatst in het vak Met Versterking, maar dat toch de steek niet verschijnt. Dan bevat het naaigebied te scherpe hoeken en/of de combinatie met de gekozen steekrichting wordt niet geaccepteerd door PE Design.

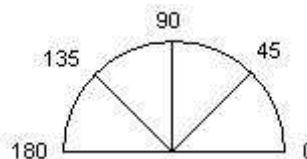
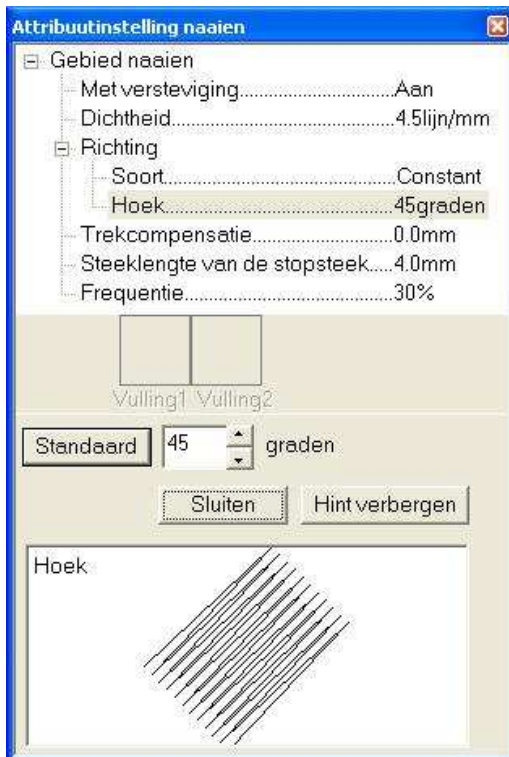
U krijgt er geen melding van als de steek niet met versterking kan worden geborduurd. Dat kunt u alleen maar zien met het knopje Voorbeeld of tijdens het borduren.

Dit probleem kan als volgt worden opgelost:

- Ga terug naar stadium 3 en maak de scherpe hoeken wat rond
- Kies de functie Overlapping van 2 kleurgebieden
- Maak de verstergingssteek niet in Design Center maar in Layout & Editing.

Gebied invullen met borduursteek

- Klik op de knop Gebied
- De naai-eigenschappen balk wordt actief
- De vorm van de muisaanwijzer verandert
- Klik op het borduurklosje om de kleur te bepalen en maak uw keuze
- Maak de naai-eigenschappen zichtbaar door op de toetsen CTRL + W te drukken.

- De standaard steekrichting is 45 °.
Klik in het vak waar u het aantal graden kunt opgeven en tik het gewenste getal of klik op de pijltjesknoppen.
U kunt de graden instellen tussen 0 en 179.
- Druk op de ENTER toets om te bevestigen en in het vak Hoek zal de opgegeven hoek worden getoond. Bij gebruikmaking van de pijlknoppen wordt direct weergegeven hoe de steekrichting verandert.
- Klik in het gebied waar u deze steeksoort wilt laten borduren en het vak wordt gevuld met de gekozen steek en kleur.
- Indien u de eigenschappen van dat gebied nog een keer wilt bekijken of wijzigen dan klikt u met de **rechtermuisknop** in het gebied. Na het aanbrengen van wijzigingen dient u nog een keer met de **linkermuisknop** in het gekleurde gebied te klikken om de aanpassing te activeren.

Zwarte vlakjes, zoals oogjes, dienen als laatste te worden gevuld. Dat scheelt weer een keer draad wisselen scheelt, zwart is toch vaak de laatste kleur van de omtreklijn.

Het lukt niet om een gebied te vullen wat in stadium 3 (In afbeelding bewerken) niet geheel is gesloten en in verbinding staat met de "buitenlucht". Ga dan terug naar stadium 3 en vergroot het scherm zodanig dat alle aansluitingen goed te controleren zijn. Ziet u de opening, klik dan op de knop Punt Bewerken en sleep het vierkantje tegen een andere lijn aan.

Satijnsteek borduren

- Klik op de knop Gebied
- De naai-eigenschappen balk wordt actief
- Klik op de keuze Satijnsteek
- Kies de juiste kleur door te klikken op het klosje borduurgaren
- Klik in het gebied dat u wenst te vullen met deze keuze
- De satijnsteek is voornamelijk te gebruiken in kleine borduurgebieden, zoals ogen en neuzen.

Overlapping van 2 kleurgebieden

Bij bijvoorbeeld oogjes is het mogelijk om onder de oogjes de "hoofdkleur" door te laten borduren.

Nadat alle kleuren zijn ingevuld:

- Klik op de knop Overlapping van 2 kleurgebieden
- De muisaanwijzer verandert van vorm
- Klik in ons voorbeeld op de kop van het konijn
- Er verschijnt een apart schermpje met de kop en de "gaten" erin

- Klik in de "gaatjes" waarvan u de onderliggende kleur wilt laten doorborduren (bijv. rondjes van de ogen, neusje, pupillen in oogwit, etc).
- Klik op OK
- U kunt, om er zeker van te zijn dat de onderkleur niet door de bovenkleur heen zichtbaar is, de steekrichting van bijvoorbeeld de oogjes, neus, etc. een andere kant uit laten lopen als die van de ondergrond.

U kunt de steekrichting controleren door in het normale scherm met de **rechtermuisknop** te klikken in het gebied waarvan u de naai-eigenschappen wilt zien.

Deze methode kunt u ook toepassen wanneer in sommige gebieden de steek met versteviging maar niet wil lukken. Door het grote vlak niet meer te laten onderbreken met "gaatjes" wordt het probleem van de onwelwillende versteviging misschien opgelost.

Geselecteerde stopsteek

Het ei in dit voorbeeld zou misschien mooi uitkomen met de geselecteerde stopsteek; dus een steek met een patroontje erin verwerkt.

- Klik op de knop Gebied
- Klik op het borduurklosje om de kleur te bepalen
- Klik in het vlak "Naatype gebied" op het pijltje en
- Selecteer de Geprogrammeerde Stopsteek
- Klik in het gebied waarin u deze keuze wilt doorvoeren
- Klik dan met de **rechtermuisknop** in hetzelfde borduurgebied (of druk op de toetsen CTRL + W)
- Het scherm Attribootinstelling Naaien verschijnt
- Klik onder het kopje Programmeerbaar op de tekst "Patroon.....Geen"
- Klik op de knop Selecteer Patroon en (Bij oudere versies van PE Design klikt u op de knop "Bladeren" en zal het keuzescherf in beeld komen.)

- Kies in het scherm een patroon uit
- Eventueel kunt u de getallen, genoemd bij Offset nog aanpassen, om de steekrichting te wijzigen bijvoorbeeld
- Klik op de knop Sluiten
- Klik met de **linkermuisknop** in het gebied waar de steek moet worden geborduurd
- Kijk met het knopje Realistisch voorbeeld of u tevreden bent.
- Klik nog een keer op dezelfde knop om terug te keren naar het scherm waarin u wijzigingen kunt aanbrengen of druk op de Esc-toets.
(Deze knop is niet aanwezig in de oudere versies van PE Design)

Realistisch voorbeeld

TIP: zet alvast voor het volgende gebied dat u wilt invullen met een kleur, het vakje Naai type lijn weer terug op Stopsteek.

Mocht u meer patronen willen toevoegen aan het keuzelijstje, dan kunt u ze downloaden vanaf bijv. deze site: www.annthegran.com onder de keuze Free Designs keuze Programmed Fills. Bewaar de zogenaamde PAS patronen in deze directory en u kunt ze gelijk gebruiken:
C:\Program Files\Brother\PE-DESIGN Ver5\Pattern\

Uiteraard zal de naam van bovengenoemde directory iets afwijken indien u gebruik maakt van een andere versie van PE Design.

Borduurvolgorde wijzigen

- Klik op de knop Naaivolgorde
- Het scherm Naaivolgorde verschijnt:

- De functie van de knop spreekt voor zich (of kijk in de Help functie voor uitleg)
U krijgt zogenaamde Knopinfo te zien wanneer u de muisaanwijzer laat rusten op de knop.
- Eerst controleert u of de kleuren in de juiste volgorde worden geborduurd.
- Klik op het tabblad "Deel" wanneer u de naaivolgorde van de gebieden binnen de gekozen kleur wilt controleren.

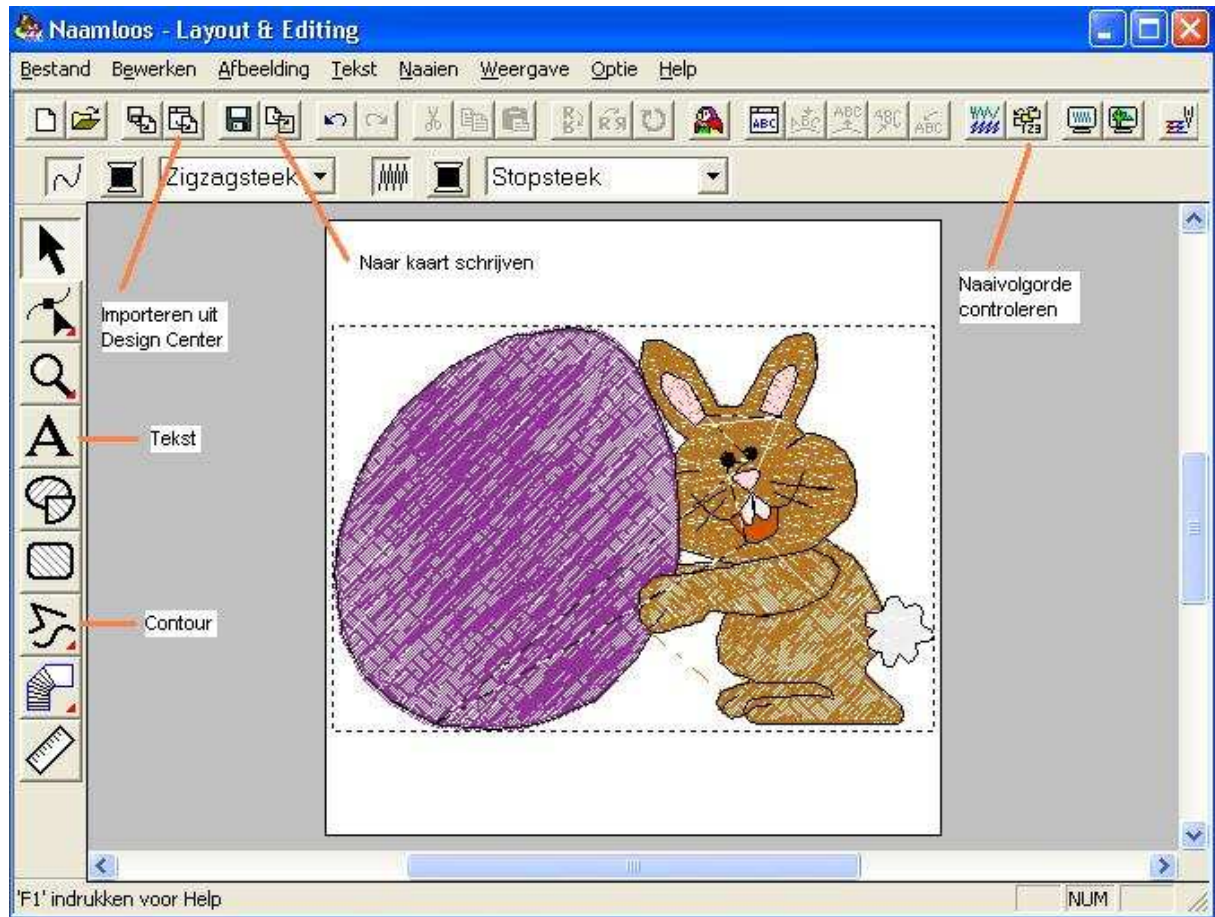
Indien u gebieden heeft met dezelfde kleur, werk dan van boven naar beneden met die ene kleur. Dat scheelt weer wat extra draden wegnippen na afloop, omdat de Brother machine uit zichzelf een vlak in tweeën verdeelt en begint te borduren op het laagste punt van een vlak en daar ook weer eindigt. Wanneer u onder aan de tekening begint met gebieden vullen dan gaat de draad dus over het geborduurde gebied naar de onderkant van het volgende gebied.

Het is belangrijk om deze versie van het borduurplaatje goed te bewaren. De PEM versie heeft u steeds nodig indien u naderhand nog iets wilt aanpassen; dus sla het bestand op waar u het terug kunt vinden: **Bestand**, keuze **Opslaan als.....**

Borduurlaatje overbrengen naar Layout & Editing

Nu de gebieden naar tevredenheid zijn gevuld, kunnen we naar het laatste onderdeel: het plaatje overbrengen naar Layout & Editing.

- Druk op toets F5 of kies in de menuregel Optie keuze Layout & Editing
- Het programma wordt gestart

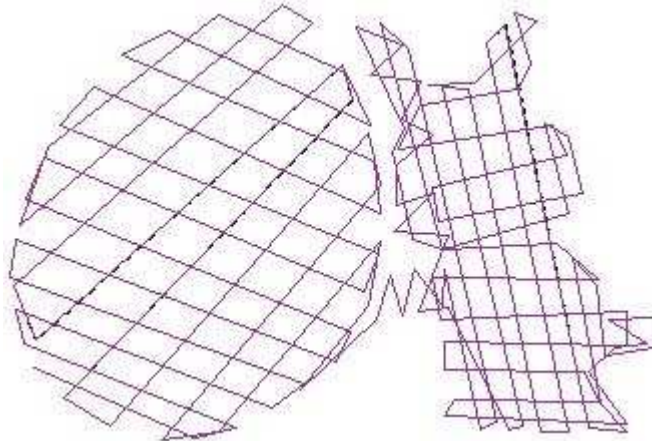
- Klik op de knop Importeren uit Design Center
- Het scherm importgrootte verschijnt en we laten die instelling gehandhaafd
- Klik op de knop Importeren
- Het plaatje komt in beeld.

Versteviging maken in Layout & Editing

- Klik op de knop Contour
(In oudere versies van PE Design is het ook de derde knop van onderen, maar dan heeft de knop een andere naam: Rechte lijnen tekenen)
- Kies Rechte lijn
- Kies in het vak Trace vorm voor "Trace openen"
- In het vak Naatype lijn kiest u de Rijgsteek
- Klik op het borduurklosje om een kleur te selecteren. De kleur maakt niet zo heel veel uit; u kunt bijvoorbeeld de kleur kiezen van de stof waarop u gaat borduren.
- Druk op de toetsen CTRL + W om de naai instelling te controleren

- De steeklengte mag wat groter worden gezet
  - De lijn moet 1 keer worden geborduurd
  - Klik op Sluiten om terug te gaan naar het normale scherm
  - Trek dan, al klikkend op de **linkermuisknop** lengte- en breedte lijnen over het borduurplaatje heen
- Gebruik de **rechtermuisknop** om een "foute" klik te verwijderen.
- Als het getekende raamwerk klaar is moet **dubbelklikken** op de **linkermuisknop**.
  - Er is nu over het borduurplaatje heen een raamwerk getekend, maar die moet uiteraard wel als eerste worden geborduurd.

(In bovenstaand voorbeeld heb ik voor de duidelijkheid het originele borduurplaatje verwijderd, zodat u het getekende raamwerk goed kunt zien.)

- Klik op het knopje Naaivolgorde controleren (of druk op toets F10)
- In de nieuwere versies van PE Design komen alle borduurgebieden gelijk in beeld
- Selecteer het zojuist getekende raamwerk
(In de oudere versies zult u op de pijlknoppen moeten klikken om het getekende raamwerk te kunnen selecteren).
- Klik op het knopje "Eerst naaien".
- Klik op de knop OK

Tekst toevoegen

- Klik op de knop Tekst
  - De naai eigenschappen balk verschijnt en stel dit in zoals u de letters wenst
-
- Klik op de plek waar u de tekst wilt borduren
  - Het scherm "Tekst bewerken" komt in beeld
  - Tik op het toetsenbord de letters die u wilt borduren of klik de letters aan in het scherm
  - Klik op de knop OK

U kunt achteraf nog wijzigingen in de tekst aanbrengen:

- Klik op de knop Object Selecteren
- Klik op een letter, zodat er een frame om de letters heen wordt geplaatst
- Nu kunt u de opmaak van de tekst aanpassen door in de naai eigenschappen balk wijzigingen aan te brengen.

- Wilt u de getypte tekst aanpassen?
Selecteer het tekstobject en druk op de toetsen CTRL + L

Tekst draaien

Om in ons voorbeeld de tekst in dezelfde richting te borduren zoals het ei staat gekanteld, dient u de volgende stappen uit te voeren.

- Klik op de knop Object Selecteren
- Klik op een letter, zodat er een frame om de letters heen wordt geplaatst
- Klik op de knop Roteren
- De hoekgrepen van het frame en de muisaanwijzer veranderen van vorm
- Klik op een hoekgreep en draai, terwijl u de **linkermuisknop** ingedrukt houdt, het frame de kant zoals u het wilt hebben.

Bekijk met de knop Realistisch voorbeeld of u tevreden bent en probeer met de knop Steeksimulator eens uit of de borduurmachine ook alles in de volgorde gaat borduren zoals u heeft besteld.

De oudere versies van PE Design hebben die knoppen niet, maar met de knop Voorbeeld krijgt u toch een redelijke indruk van het geheel.

Dan wordt het tijd om het borduurplaatje naar de borduurkaart te schrijven.

Borduurplaatje op borduurkaart bewaren

Bewaar het borduurplaatje eerst op de computer, zodat de wijzigingen die in Layout & Editing zijn aangebracht ook worden bewaard.

Dan kan het plaatje op de borduurkaart worden geschreven.

- Klik op de knop Naar kaart schrijven
- Er verschijnt een waarschuwing dat alle originele kaartgegevens zullen worden gewist
- Als u zeker weet dat deze borduurkaart kan worden overschreven, klikt u op de knop OK
- PE Design geeft nog een melding dat het schrijven naar de kaart is voltooid en
- Klik op OK.

HELP functie

Brother heeft een zeer uitgebreide Help functie in PE Design gemaakt.

- Klik in de menuregel op Help of druk op toets F1
- U kunt op verschillende manieren informatie opzoeken
- Bekijk alle tabbladen en bepaal zelf wat u het prettigst vindt om in te zoeken.

Caroline van Langeveld
www.cvanlangeveld.nl